

ఖుర్ఆన్ ప్రచురణ కొరకు విన్నపం

అల్లాహ్ దయవల్ల అనువాదం, వ్యాఖ్యానాల రూపంలో, తెలుగు, ఉర్దూ, ఇంగ్లీషు భాషలలో 30 భాగాలుగా ఖుర్ఆన్ ప్రచురించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ 30 భాగాలను ఒకే సంపుటంలో చేర్చవలసి ఉంది. తెలుగు భాషలో ఖుర్ఆన్ ఒకే సంపుటం గల 5000 కాపీలు ప్రచురించడానికి 6,00,000 ఖర్చు అవుతుంది. ఉర్దూలో 5000 కాపీలు ప్రచురించడానికి 6,00,000 ఖర్చు అవుతుంది, ఇంగ్లీషులో 5000 కాపీలు ప్రచురించడానికి 6,00,000 ఖర్చు అవుతుంది. వీటిలో ఒక భాగం ప్రచురించడానికి 20,000 ఖర్చు అవుతుంది. 30 మంది కలస్తే తెలుగు భాషలో, ఒకే సంపుటంలో ఖుర్ఆన్ మొత్తం ప్రచురించడం సాధ్యం అవుతుంది. ఇది సదఖైజారియగా పరిగణించబడి ఎల్లప్పుడు వుణ్యం లభించే మార్గంగా ఏర్పడుతుంది. ఈ సదావకాశాన్ని వినియోగించుకోవలసిందిగా విన్నవించుకుంటున్నాము.

మా వద్ద ఖుర్ఆన్ అనువాదం,

ప్రామాణిక వ్యాఖ్యానాలు 30 విడిభాగాల రూపంలో లభిస్తున్నాయి.

తెలుగు 30 భాగాలు - రూ. 300/-

ఉర్దూ 30 భాగాలు - రూ. 300/-

ఇంగ్లీషు 30 భాగాలు - రూ. 400/-

Contact Address :-

FIKRE AKHIRATH
(TELUGU MONTHLY)

Masjid-e-Farooqiyah, Hakeempet, Toli Chowki,
Hyderabad - 500 008, A.P. Phone : 94407 24403

Rs.10/-

మాస పత్రిక
ఫిక్రె ఆఖిరత్
(పరలోకచింత)

فِكْرَةُ الْآخِرَةِ

Reg. No. 2164

చీఫ్ ఎడిటర్

ముహమ్మద్ హారూన్ అన్నాలీ గారు

సంకలనం : మౌలానా అబ్దుస్సలామ్ ఉమ్రీ

అనువాదం : మౌలానా ముహమ్మద్ జాకిర్ ఉమ్రీ
9866752878

ప్రకాశకులు

ఇదార ఫిక్రె ఆఖిరత్

Contact Address :

MOULANA ABDUL SALAM UMRI

Masjid-e-Farooqiyah, Hakeempet, Toli Chowki, Hyderabad
- 500 008, A.P. Phone : 94407 24403

మాస పత్రిక
ఫిక్ర ఆఖరత్
(పరలోకచింత)

فكر آخرت

Reg. No. 2164

చేప ఎడిటర్

ముహమ్మద్ హరూన్ అన్నాళి గారు

సంకలనం : మౌలానా అబ్దుస్సలామ్ ఉమ్రీ

అనువాదం : మౌలానా ముహమ్మద్ జాకిర్ ఉమ్రీ
9866752878

ప్రకాశకులు

ఇ.దార ఫిక్ర ఆఖరత్

Contact Address :

MOULANA ABDUL SALAM UMRI

Masjid-e-Farooqiyah, Hakeempet, Toli Chowki, Hyderabad

- 500 008, A.P. Phone : 94407 24403

ఖుర్ఆన్ ప్రచురణ కొరకు విన్నవం

అల్లాహ్ దయవల్ల అనువాదం, వ్యాఖ్యానాల రూపంలో, తెలుగు, ఉర్దూ, ఇంగ్లీషు భాషలలో 30 భాగాలుగా ఖుర్ఆన్ ప్రచురించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ 30 భాగాలను ఒకే సంపుటంలో చేర్చవలసి ఉంది. తెలుగు భాషలో ఖుర్ఆన్ ఒకే సంపుటం గల 5000 కాపీలు ప్రచురించడానికి 6,00,000 ఖర్చు అవుతుంది. ఉర్దూలో 5000 కాపీలు ప్రచురించడానికి 6,00,000 ఖర్చు అవుతుంది, ఇంగ్లీషులో 5000 కాపీలు ప్రచురించడానికి 6,00,000 ఖర్చు అవుతుంది. వీటిలో ఒక భాగం ప్రచురించడానికి 20,000 ఖర్చు అవుతుంది. 30 మంది కలస్తే తెలుగు భాషలో, ఒకే సంపుటంలో ఖుర్ఆన్ మొత్తం ప్రచురించడం సాధ్యం అవుతుంది. ఇది సదఖైజారియంగా పరిగణించబడి ఎల్లప్పుడు పుణ్యం లభించే మార్గంగా ఏర్పడుతుంది. ఈ సదావకాశాన్ని వినియోగించుకోవలసిందిగా విన్నవించుకుంటున్నాము.

మా వద్ద ఖుర్ఆన్ అనువాదం,
ప్రామాణిక వ్యాఖ్యానాలు 30 విడిభాగాల రూపంలో లభిస్తున్నాయి.

అల్లాహ్ 30 భాగాలు -	రూ 300/-
ఉర్దూ 30 భాగాలు -	రూ 300/-
ఇంగ్లీషు 30 భాగాలు -	రూ 400/-

Contact Address :-
FIKRE AKHIRATH
(TELUGU MONTHLY)
Masjid-e-Farooqiyah, Hakeempet, Toli Chowki,
Hyderabad - 500 008, A.P. Phone : 94407 24403

Rs.10/-

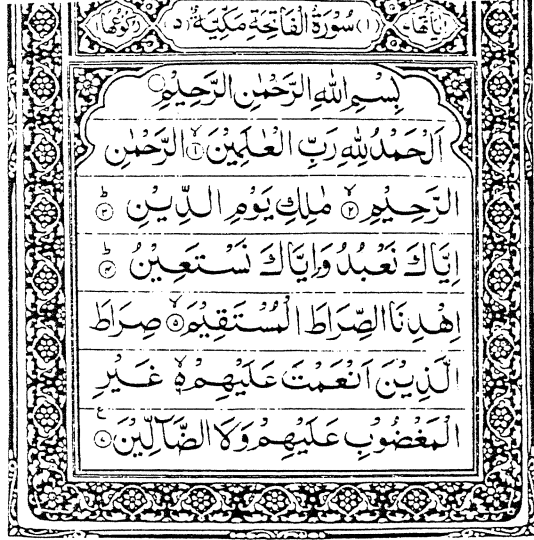
★ సంపాదకీయం ★

ప్రస్తుతకాలంలో ముస్లిం సమాజానికి అతిపెద్ద సమస్య వచ్చిపడింది. అదేమిటంటే దాని చిత్రాన్ని అందవికారంగా, అసహ్యంగా, కుట్రలద్వారా ప్రావగండాలద్వారా పరిచయం చేయడం జరిగింది. దీనికారణంగా ఇతరులు కూడా దీని దగ్గరకు రావడానికి వెనుకాడుతున్నారు. ముస్లిముల్లో ప్రతి ఒకరు ఉగ్రవాదులా, క్రూరురుల్లా కనబడుతున్నారు. ప్రపంచానికి వారి వల్ల ఏదో పెద్ద ఆపద పాంచి ఉన్నట్లు అనుమానం చోటుచేసుకుంది మరి ముస్లిములు ఉగ్రవాదులుకానప్పుడు మంచి పౌరులని నిరూపించుకోవాలి.

సంభాషణ ఒక ముస్లింతో జరుగుతుంది కాని, ఇస్లామ్ను దాని బోధనలను, ముస్లిం సమాజాన్ని విమర్శలకు గురి చేయడం జరుగుతుంది అంటే ఇస్లామ్ మతమే వారిని అలా తయారు చేసినట్లు భావించబడుతుంది. ఇంత పెద్ద ప్రాతి పదికన, ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఇస్లామ్ను విమర్శించడం చరిత్రలో ఇంతకు ముందెన్నడూ జరగలేదు.

అయితే ఇస్లాం శాంతి, ప్రేమ, సోదరభావం, సమానత్వం వైపు ఆహ్వానిస్తుంది. ఇస్లాం మానవులందరినీ సోదరుల్లా మెలగాలని బోధిస్తుంది. ఇస్లాం వెలుగు వ్యాపిస్తే అజ్ఞాన చీకటి తొలగి పోతుంది. అందుకు ముస్లిములు ప్రత్యేక పాత్ర వహించవలసి ఉంటుంది. ముస్లిములు తమ ప్రవర్తన, ఆచరణ, సద్గుణాలు, నడవడి ప్రదర్శించి ఇస్లామ్ బోధనలను, గొప్పతనాలను, ప్రత్యేకతలను, లాభాలను ప్రజలకు తెలియ పరచాలి ఇస్లాం మాత్రమే శాంతి భద్రతలను ప్రసాదిస్తుందని అన్నిరకాల ప్రచారసాధ ద్వారా ప్రపంచానికి చాటిచెప్పాలి. ఇతరులు ఇస్లాం అంటే ఇంతగొప్పదా? అన్నట్లు ముస్లిములు మలచుకోవాలి. మరో విషయం ఏమిటంటే ప్రతి జాతిలో దుర్మార్గులు ఉండనే ఉంటారు వారివల్ల ఆజాతి మొత్తాన్ని అప్రతిష్టపాలు చేయడం సరికాదు.

సూరహ్ ఫాతిహా

అనువాదం: - అనంత కరుణామయుడు అపారకృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభిస్తున్నాను. సకల స్తోత్రాలూ సకల లోకాలకు ప్రభువయిన అల్లాహ్ కే చెందుతాయి. అయన అత్యంత కరుణాయుడు అపారకృపాశీలి. తీర్పుదినానికి యజమాని మేము నిన్నే ఆరాధిస్తున్నాము ఇంకా నిన్నే సహాయం కోరుతున్నా నీవే సన్నార్గం చూపించు నీవు అనుగ్రహించిన వారి మార్గాన్నే మాకు చూపు. నీ అగ్రహానికి గురైన వారి మార్గాన్నీ, పెడదారి వట్టిన వారి మార్గాన్నీ కాదు.

వివరణ : దీన్ని సూరహ్ ఫాతిహా అని ఎందుకు అంటారంటే దివ్య ఖుర్ఆన్ లో ఇది ముందుగా వచ్చింది కనుక దీనిని ఫాతిహా సూరా అని అంటారు. ఇది మక్కాలో అవతరించబడింది ఇందులో 7 అయతులు (వాక్యాలు) ఉన్నాయి. ఖుర్ఆన్ బోధనల సారం దీనిలో ఉంది గనుక సూరయే ఫాతిహాని ఉమ్ముల్ (ఖుర్ఆన్ కు మూలం) ఖుర్ఆన్ అనికూడా అంటారు.

సూరహ్ ఫాతిహా ప్రత్యేకత

ఒకసారి హజ్రత్ ఉబయ్ బిన్ కాబ్ (రజి). దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం

ఎదుట సూరయే ఫాతిహా పఠించగా, దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సెలవిచ్చారు. ఎవరి చేతుల్లోనైతే నా ప్రాణాలు ఉన్నాయో, ఆయన సాక్షిగా, ఇటువంటి శ్రేష్ఠమయిన సూరా ఖుర్ఆన్ లో తప్ప ఇలా తౌరాత్, ఇంజీల్, జబూర్ లలో కూడా అవతరింపబడలేదు. అది సబహుల్ మసానీ (ఏడు ఆయత్లు గలది) మరియు అల్లాహు నాపై అవతరింపచేసిన దివ్య ఖుర్ఆన్, అంటే ఫాతిహా సూరా అన్నమాట. (అహ్మద్)

సూరతుస్సలాత్ : సూరయే ఫాతిహాకు సూరతుస్సలాత్ అనే పేరు కూడా ఉంది. అంటే నమాజ్ కోసం తప్పనిసరి. అయిన సూరా సూరయే ఫాతిహా లేనిదే ఎవరి నమాజ్ సక్రమం కాజాలదు. ఇమామ్ మరియు ముఖ్తదీలు అందరూ ఫాతిహా సూరా పఠించడం తప్పనిసరి. ఖాల రసూలుల్లాహి “లా సలాత లి మల్లమ్ యఖ్ఫరల ఫాతిహాతిల్ కితాబ్ (బుఖారీ) దైవప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు. సూరయే ఫాతిహా పఠించని వాని నమాజ్ అంగీకరించబడదు. హజ్రత్ ఉబాద్ బిన్ సామిత్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం. దైవప్రవక్త (స) ఫజర్ నమాజ్ చేయిస్తుండగా, అయన (స)కు ఖిరాత్ (పఠనం)లో ఇబ్బంది కలుగసాగింది. (ఎందుకంటే అనుచరులు (రజి) అయన వెనుక పఠిస్తున్నారు). నమాజు ముగించుకొని అయన (స) తన అనుచరులన ఇలా అడిగారు, “మీరు ఇమామ్ వెనుక, పఠిస్తున్నారా?” అందుకు వారు అవును. అని అన్నారు.

దైవప్రవక్త (స) అనుచరు (రజి)లతో అన్నారు. మీరు ఇమామ్ వెనుక ఏమీ చదువకండి. అయితే సూరయే ఫాతిహా మాత్రం తప్పక మఠించండి ఎందుకంటే ఫాతిహా సూరా చదవనిదే ఎవరి నమాజు సక్రమం కాదు. దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సెలవిచ్చారు. “ఎవరయితే నమాజ్ చేశారో, అందులో ఉమ్ముల్ ఖుర్ఆన్ అంటే ఫాతిహా సూరా పఠించకపోతే ఆ నమాజు నాసిరకం. నాసిరకం, నాసిరకం ఇంకా అసంపూర్ణము.”

మేము ఇమామ్ వెనుక ఉన్నప్పుడు ఏమి చెయ్యాలి? అని హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి)ను అడగగా అయన, జవాబిచ్చారు, మీరు మనసులో ఫాతిహా సూరా చదువుకోండి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఇలా అదేశించినట్లు, దైవప్రవక్త (స) ద్వారా నేను విన్నాను.

నేను నమాజ్ ను నాకూ నా దానునికీ చేరినగం పంచివేశాను. నా దాసుడు

అల్హమ్దులిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్ అన్నప్పుడు అల్లాహ్ దానికి బదులిస్తాడు. హమిదనీ అబ్దీ నాదానుడు నా స్తోత్రం చేశాడు. దాసుడు అర్రహ్మానిర్రహీమ్ అని అన్నప్పుడు అసనా అలయ్య అబ్దీ, అని అంటాడు. దాసుడు మాలికి యామిద్దీన్ అని అన్నప్పుడు, నా దాసుడు నా ఘనతను వెల్లడించాడు అని అల్లాహ్ బదులిస్తాడు. దాసుడు ఇయ్యాక నాబుదు వ ఇయ్యాక నస్తయ్యాన్ అని అన్నప్పుడు అల్లాహ్ జవాబిస్తాడు. హాజాబైనీ వ బైనఅబ్దీ వల్ అబ్దీ మాసఅల్ ఈ ఒప్పందం నాకూ నా దాసుని మధ్య ఉన్నది. నా దాసుడు అడిగినదంతా అతడి కొసం ఉంది. అని అల్లాహ్ బదులిస్తాడు. దాసుడు ఇహ్ దినస్ సిరాతల్ ముస్తఫీమ్ సిరా తల్లజీన అన్ అమ్త అలైహిమ్ అన్నప్పుడు అల్లాహ్ బదులిస్తాడు. హాజలి అబ్దీ వలి అబ్దీ మాసఅల్ ఇది నా దాసుడి కొసమే. ఇంకా నా దాసుడు అడిగినదంతా అతడికి లభిస్తుంది. అమీన్ : అంగీకరించు. (ముస్లిం)

ఫాతిహాసూరా చివరలో అమీన్ అని పలికే విషయంలో ప్రవక్త (స) గట్టిగా తాకిడు చేశారు. దాని శ్రేష్ఠతను వివరించారు కనుక ఇమామ్ మరియు ముఖ్తదీలు ప్రతి ఒక్కరూ ఆమీన్ అని వలకాలి. దైవప్రవక్త (స) (జహరీ నమాజ్ లలో) బిగ్గరగా అమీన్ అని పలికేవారు. సహబాలుకూడా పలికేవారు మస్తదె నబవీ (స) ప్రతిధ్వనించేది. (ఇబ్నెమాజ - బుఖారీ) కాబట్టి బిగ్గరగా అమీన్ వలకటం సున్నతె రసూల్ (స) మరియు సహాబాల విధానం, అమీన్ అంటే అర్థం స్వీకరించు అంటే ఓ అల్లాహ్ మేము చేసిన దుఆను స్వీకరించు.

సూరయె ఫాతిహాకు సూరతుష్షిఫా అనే పేరు కూడా ఉంది. దారమిలో హజ్రత్ అబూసయ్యాద్ ఖుద్రి (రజి) ఉల్లేఖనంలో సూరయె ఫాతిహా అన్నిరకాల విషాలకు విరుగుడు అని ఉంది. ఇంకా ఆ సూరాకు సూరతుర్రోఖయ్య అనే పేరు కూడా ఉంది. హజ్రత్ అబూసయ్యాద్ (రజి) పాముకాటుకు గురయిన వ్యక్తిపై ఫాతిహా సూరా పఠించి ఊదగా అతడు స్వస్థుడయ్యాడు, (తప్పీర్ ఇబ్నెకసీర్) సూరయె ఫాతిహా ఒక దుఆ (ప్రార్థన) బఖరా సూరా నుండి అన్నాస్ వరకు పూర్తి ఖుర్ఆన్ అ దుఆకు జవాబు. ఇహ్ దినస్ సిరాతల్ ముస్తఫీమ్ ఓ ప్రభూ! మాకు సన్మార్గం చూపు అన్నదే దుఆ సన్మార్గంలోని సుగుణం ఏమంటే దానిద్వారా ఇహ్ లోకంలో విజయం లభిస్తుంది. వరలోకంలో ముక్తి లభిస్తుంది.

హదీసు షారం

1. అబూ హురైరహ్ అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ సఖర్ (రజి ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు! అల్లాహ్ మీ శరీరాలను, మీ ముఖాలను చూడడు ఆయన మీ అంతరంగాలను, అచరణలను మాత్రమే చూస్తాడు. (ముస్లిం)

۷- وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ الرَّحْمَنِ بْنِ صَخْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى أَجْسَامِكُمْ، وَلَا إِلَى صُورِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ، زَوَاهِدٌ مُسْلِمٌ.

ముఖ్య విషయాలు :- పై హదీసు ద్వారా కూడా చిత్తశుద్ధి స్వచ్ఛ సంకల్పాల ప్రాముఖ్యత వెల్లడవుతోంది. కనుక ప్రతి సదాచరణలోనూ వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకోవటం చాలా అవసరం. అచరణల్ని పాడుచేసే విషయాల నుండి అంతరంగాన్ని కాపాడుకోవాలి. ఉదాహరణకు ప్రదర్శనాబుద్ధి పరులకు చూపించి సత్కర్మలు చేయాలనే కోరిక, ప్రాపంచిక వ్యామోహం ఇత్యాది నీచమైన స్వర్ణపూరిత భావాల నుంచి మనసును రక్షించుకోవాలి. హృదయాల స్థితి అల్లాహ్ కు మాత్రమే తెలుసు కనుక అచరణల నిజ స్వరూపం ఏమిటో ప్రళయదినానే తెలిసి వస్తుంది. అప్పుడు దేవుని సన్నిధిలో వాటికి మంచి లేదా చెడు ప్రతి ఫలం లభిస్తుంది. ప్రపంచంలో మాత్రం వ్యవహారం మనిషి బాహ్య అచరణల అధారంగానే జరుగుతుంది. అతని అంతరంగ స్థితిని అల్లాహ్ కు వదలి పెట్టడం జరుగుతుంది.

2. హజ్రత్ అబూ మూసా అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఖైస్ అవ్ అరీ (రజి) కథనం : ఒకసారి దైవప్రవక్త (స)ను “ఒకడు తన శూరత్వాన్ని ప్రకటించుకోవడానికి, మరొకడు తన వంశ ప్రతిష్ఠను కాలుకోవడానికి, ఇంకొకడు వరుల మెప్పు పొందడానికి, పోరాడుతున్నారు. అయితే ఈ ముగ్గురిలో ఎవరు దైవ మార్గంలో పోరాడుతున్నట్లు?” అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. అందుకాయన “దైవహక్కు (దైవధర్మం) ఉన్నతి కోసం పోరాడిన వాడు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడినట్లు పరిగణించడం జరుగుతుంది.” అని సమాధానమిచ్చారు. (బుఖారీ - ముస్లిం)

۸- وَعَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ اللَّهِ بْنِ نَيْسٍ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَنِ الرَّجُلِ يُقَاتِلُ شَجَاعَةً، وَيُقَاتِلُ حَمِيَّةً، وَيُقَاتِلُ رِيَاءً، أَيُّ ذَلِكَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ قَاتَلَ لِتَكُونَ كَلِمَةً اللَّهُ هِيَ الْعَلِيَّةُ فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

ముఖ్య విషయాలు :- దేవుని సన్నిధిలో ఆచరణల్ని మంచినంకల్పాల అధారణగా పరికించడం జరుగుతుంది. కనుక ఆయన సన్నిధిలో దైవధర్మ ఔన్నత్యంకోసం పోరాడినవాడే వాస్తవానికి యోధుడనిపించుకోవటానికి అర్హుడు. అయితే ఇది అంతరంగంతో ముడిపడ్చుకొన్న విషయం. మనుషులు దేనిని పసికట్టలేదు. కనుక ధర్మయుద్ధ రంగంలో హతుడైన ప్రతి ముస్లింనూ షహీద్ (అమరగతడు) గానే పరిగణించడం జరుగుతుంది. గుండెలోని పట్టును ఎరిగినవాడు అల్లాహ్ యే గనక అతని సుకల్ప వ్యవహారం ఆయనకే వదలి వేయడం జరిగింది.

వైబానీ మూఢా చారాలు (బదీఅతీలు)

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ لَا نَبِيَّ بَعْدَهُ، أَمَّا بَعْدُ

నా ప్రీయ ముస్లిమ్ సోదరులారా! అల్లాహ్ (త) తన అంతిమ, ప్రీయ ప్రవక్త ద్వారా ఇస్లామ్ ధర్మాన్ని పరిపూర్తిగా వింపాడని ప్రతి ముస్లిమ్ దృఢ సమ్మతం కలిగి ఉండాలి మన ప్రవక్త (స) తన అనుచర సంఘానికి అన్నీ రకాల ఆరాధనలను, ప్రార్థనలను, సత్కార్యాలను బోధించారు. అదే విధంగా మంచి చెడులన్నిటి పట్ల తన అనుచర సంఘానికి విశదపరిచారు.

అల్లాహ్ ఆదేశం :-

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ بَلِّغْ مَا نَزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتِي وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٠﴾

ఓ ప్రవక్తా! ఏది ఏమైనా నీ ప్రభువు నుండి నీపై తవతరించబడిన బోధనలు వారికి అందజేస్తూ ఉండు. ఒక వేళ నీవు అలా చేయకపోతే దౌత్యబాధ్యతను నీవు నెరవేర్చనట్టే. ఈ విధి నిర్వహణలో దేవుడే నిన్ను ప్రజల కీడునుండి రక్షిస్తాడు. సత్య తిరస్కారులకు అల్లాహ్ (త) ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (67-5)

మిత్రులారా! ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) పంపబడ్డారు కానీ ఆయన కొన్ని విషయాలను బోధించలేదని, ఆయన ఉపదేశాల్లో కొరత ఉందని, ఆయన ఇచ్చిన ఆదేశాలు అసంపూర్తిగా ఉన్నాయని ఎవరైనా భావిస్తే, ప్రవక్త (స) తన బాధ్యతను సరిగా నిర్వర్తించలేదని ఆరోపిస్తున్నారన్నమాట. అల్లాహ్ (త) మనల్ని దీన్నుండి రక్షించుగాక! ఇటువంటి వ్యక్తి నివాసం ఏమవుతుందో బుద్ధి, జ్ఞానం గల ప్రతి వ్యక్తి చెప్పగలడు.

అదేవిధంగా అల్లాహ్ (త) తన ధర్మాన్ని పరిపూర్తి చేసాడని గట్టినమ్మకం కలిగి ఉండాలి.

అల్లాహ్ ఆదేశం :-

إِنَّمَا أَمْرُهُ كَلِمَةٌ يَخْرُجُ مِنَ الْفَمِ وَرَضِينَا لَهُ مَا أُوتِيَ وَأَنْتُمْ عَلَىٰ أَعْيُنِنَا قَدْ كَانَتْ لَكُمْ وَإِلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٣٠٠﴾

ఈనాడు నేను మీకోసం మీధర్మాన్ని పరిపూర్ణం చేసాను. మీ కోసం నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తిగా నెరవేర్చాను. మీక్షేమం కోసం ఇస్లామ్ ను మీ జీవనవ్యవస్థగా ఆమోదించాను. (3-5)

ప్రీయ సోదరులారా! ఇప్పుడు ఈ ధర్మంలో హెచ్చితగ్గులు చేయడానికి దాని ఏ ఆదేశాన్ని రద్దు చేయడానికి ఎటువంటి అధికారమూ లేదు. నిజం చెప్పాలంటే ఇది ఒక పరిపూర్ణమైన ధర్మం, ఎటువంటి సంస్కరణ అవసరం లేని ధర్మం.

అదే విధంగా ప్రవక్త (స) ఏవనిని ఏవిధంగా చేయాలని, ఎప్పుడు చేయాలని, ఎలా చేయాలని ఆదేశించారో, ఆచరించి చూపారో అదేవిధంగా, అప్పుడే ఆచరించాలి **అల్లాహ్ (త) ఆదేశం :-**

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ وَلَا نَسُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِيَّاهُ حَتَّىٰ تَسْبِغُوا وَايُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِغَيْرِ حَقٍّ ذِكْرٌ ضَخِيمٌ ﴿١٠١﴾

ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త విషయంలో మీరు మితి మీరి ప్రవర్తించకండి. అల్లాహ్ కు భయపడండి. అల్లాహ్ అన్ని వినేవాడూ, సర్వమూ ఎరిగినవాడూను. (1-49)

మిత్రులారా! ఇప్పుడు ఎవరైనా ఏకార్యమైనా ప్రవక్త (స) తెలిపిన సమయం, వద్దతి, సంఖ్యకు వ్యతిరేకంగా ఆచరణ అది మితిమీరి ప్రవర్తించడమే కాక ప్రవక్త (స) ను అగౌరవపరచడం కూడా అవుతుంది అదేవిధంగా ప్రవక్త (స) వలకని వాటిని ప్రవక్త (స) కు అంటగట్టిన వాడి నివాసం నరకం అవుతుంది.

ప్రవక్త (స) ఉపదేశం :-

مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتْرِكْنِي يَوْمَ يُكْفَرُ عَنِّي (مسلم).

ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా నాపై అసత్యం పలికిన వాడు నరకంలో తన నివాసం ఏర్పరచుకోవాలి. (ముస్లిమ్)

ఇబ్నెమాజ ఉల్లేఖనలో ఇలా ఉంది.

﴿مَنْ تَقَرَّرَ عَلَى مَا لَمْ أَقُلْ فَلْيَبْتَئُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ﴾

నేను పలకని దాన్ని నాకు అంటగట్టిన వాడు తననివాసాన్ని నరకంలో ఏర్పరచుకోవాలి.

ముస్లిమ్ సోదరులారా! ప్రవక్త(స) పై అసత్యాన్ని అంటగట్టిన వాడికి ఈ గతి పడితే, మరి అసత్యాన్ని అవరించే వాడికి ఏం గతి పడుతుందో ఊహించారా? ఈ నేరాన్ని అసత్య హదీసులపై నెట్టి తప్పించుకోగలడా? తెలివి, బుద్ధి గల ప్రతి వ్యక్తి దీన్ని అర్థం చేసుకోగలడు. ప్రవక్త(స) అనుచరులను అనుసరించే వ్యక్తి, వారి పద్ధతిని పాటించే వ్యక్తి ప్రవక్త(స), అతని అనుచరుల విధానాన్ని హెచ్చుతగ్గులు చేయకుండా ప్రవర్తించే వ్యక్తి రుజుమార్గం, సాఫల్యం పొందగలడని అనడంలో ఎంత మాత్రం సందేహంలేదు.

అల్లాహ్ (త) ఆదేశం :-

﴿إِنِ آمَنُوا بِحُجَّتِ مَا آتَيْنَاهُمْ بِهِ فَعَدِ اجْتِدَارًا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقِ سَيْبِكُمْ لَهُمُ اللَّئِيمُ وَهُوَ السَّيِّئُ الْعَلِيمُ﴾ (البقرة: 132)

మీరు విశ్వసించినట్లు వారూ విశ్వసిస్తే, అప్పుడు వారు ధర్మమార్గంలో ఉన్నట్లు. ఒక వేళ వారు దీనికి వ్యతిరేకత చూపితే, కేవలం శత్యుత్వంవల్లే మంకుపట్టు పడుతున్నారన్నది వాస్తవం. అయితే వారి బారి నుండి మిమ్మల్ని రక్షించడానికి అల్లాహ్ చాలు. ఆయన అన్ని వినేవాడు, అన్ని తెలిసినవాడూను.

(137-2)

సోదరులారా! అల్లాహ్ (త) ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త సహచరులను ఉద్దేశించి ఓ ప్రవక్త అనుచరులారా! ఇతరులు కూడా మీలా విశ్వసిస్తే, రుజుమార్గం పొందగలరు. ఒక వేళ వారి పద్ధతిని తిరస్కరిస్తే విభేదాల సూడి గుండంలో చిక్కకుంటారు, అంతే కాక వారు చేసిన పుణ్యమంతా వ్యర్థమై నాశనమవుతుంది వివేకవంతులారా! మీరు షాబాన్ మాసం గురించి మీ పరిసరాలను పరీక్షించండి. మన ఆచరణ ప్రవక్త(స) అనుచరుల ఆచరణలా ఉందా? మన ప్రవర్తన వారిలా ఉందా? అనే విషయాలను గమనించండి. షాబాన్ మాసంలో వారి ప్రవర్తన ఎలా ఉండేది? మన ప్రవర్తన ఎలా ఉంది? పరికించండి.

షాబాన్ మాసం గురించి కొన్ని ప్రమాణికహదీసులు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి :-

﴿كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَصُومُ حَتَّى نَقُولَ لَا يَفْطِرُ، وَيُفْطِرُ حَتَّى نَقُولَ لَا يَصُومُ، وَمَا زَانَتْ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ اسْتَكْمَلَ صِيَامَ شَهْرٍ إِلَّا رَمَضَانَ، وَمَا زَانَتْهُ أَكْثَرَ صِيَامًا مِنْهُ فِي شَعْبَانَ﴾ (متفق عليه)

★ అయిషహ్ (ర) ఉల్లేఖన :- ఆమె ఇలా అన్నారు. ప్రవక్త(స) ఉపవాసాలు ప్రారంభించి పాటిస్తూ ఉంటారు. అది చూచి మేము ఇక ప్రవక్త(స) ఉపవాసాలు ముగించరని భావిస్తాము. అయితే ప్రవక్త(స) ఉపవాసాలు వదులుతూ పోతారు అది చూచి మేము ప్రవక్త(స) ఇక ఉపవాసాలు పాటించరు అని భావిస్తాము. ప్రవక్త(స) రమజాన్ తప్ప ఇతర ఏసమాసాలోనూ నెలంతా ఉపవాసాలు పాటించటం నేను చూడలేదు. అదేవిధంగా షాబాన్ లో అధిక ఉపవాసాలు పాటించినట్లు ఇతర ఏనెలలోనూ పాటించటం నేను చూడలేదు.

﴿مَا زَانَتْ النَّبِيُّ ﷺ يَصُومُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ إِلَّا شَعْبَانَ وَرَمَضَانَ﴾ (احمد، نسائي، ترمذی، بخاری)

★ ఉమ్మొసల్మా(ర) ఉల్లేఖన :- ఆమె ఇలా అన్నారు. నేను ప్రవక్త(స) ను షాబాన్, రమజాన్ లో ఏకధాటిగా ఉపవాసాలు పాటించినట్లు ఇతర ఏ రెండు నెలల్లోనూ చూడలేదు.

(అహ్మద్, నసాయి, తిర్మిజి, తహవీ)

﴿ذَاكَ شَهْرٌ يُغْفَلُ النَّاسُ عَنْهُ بَيْنَ رَجَبٍ وَرَمَضَانَ، وَهُوَ شَهْرٌ تُرْفَعُ فِيهِ الْأَعْمَالُ إِلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ فَاجِبُ أَنْ يُرْفَعَ عَمَلِي وَأَنَا صَائِمٌ﴾ (احمد، نسائي)

★ ఉసామాబిన్ జైద్ (ర) ఉల్లేఖన :- నేనిలా అన్నానని వారన్నారు” ఓ అల్లహ్ ప్రవక్తా! మీరు షాబాన్ లో అధికంగా ఉపవాసాలు పాటించినట్లు ఇతర ఏనెలలోనూ నేను చూడలేదు అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త(స) రజబ్ మరియు రమజాన్ లకు మధ్య ఉన్న ఈ నెలలో ప్రజలు అశ్రద్ధకు గురవుతారు. షాబాన్ ఎలాంటి నెలంటే ఇందులో కర్మలు దేవుని సన్నిధిలో సమర్పించ బడతాయి అందువల్ల ఉపవాస స్థితిలో నా కర్మలు సమర్పించబడాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. అని సెలవిచ్చారు. (అహ్మద్, నసాయి,)

మిత్రులారా! ఈ ప్రామాణిక హదీసులను మరోసారి శ్రద్ధగా చదవండి ఇందులో

షాబాన్ 15వ తేదీ గురించి ఎలాంటి ప్రత్యేకత లేదు. ఇందులో కేవలం ప్రవక్త (స) అధికంగా ఉపవాసాలు పాటిస్తారని మాత్రమే ఉంది. చూచే వారు ప్రవక్త (స) నెలంతా ఉపవాసాలు పాటిస్తారని అనుమానించే విధంగా ఉండేది.

ఇప్పుడు షాబాన్ లేక షాబాన్ 15వ తేదీ ప్రత్యేకతను అసత్యమైన బలహీనమైన హదీసులద్వారా నిరూపించడం ఎంతమాత్రం ధర్మంకాదు.

﴿لَمَّا أَتَى الْمُؤْمِنِينَ الْمُشْرِكُ قَالَ قَالُوا لَوْلَى مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ قَالَ مَا نَزَّلَ اللَّهُ الْكِتَابَ وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الصَّافِينَ﴾

1. అనస్ (ర) ఉల్లేఖన :- రమజాన్ తర్వాత ఏనెలలో ఉపవాసం ఉత్తమమైనదని ప్రవక్త (స)ను ప్రశ్నించడం జరిగింది దానికి ప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు. “రమజాన్ కు స్వాగతంగా షాబాన్ ఉపవాసం.” మళ్ళీ ఇలా ప్రశ్నించడం జరిగింది “ఏనెలలో దాన ధర్మాలు చేయడం ఉత్తమం? దానికి ప్రవక్త (స) రమజాన్ లో దాన ధర్మాలు చేయడం ఉత్తమం?”

దీన్ని తిర్మిజి, తహవీ, బగవీ ఉల్లేఖించారు. అయితే ఇబ్నల్ జబీ దీన్ని పేర్కొన్న తర్వాత ఇది సత్యమైన హదీసు కాదని తీర్మానించారు.

﴿إِنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ إِلَيْكُمْ فِي اللَّيْلِ وَيُنَزِّلُ الْمُطَهَّرَاتِ﴾

﴿وَيُنَزِّلُ إِلَيْكُمْ فِي اللَّيْلِ وَالنَّجْمِ وَالسَّمَاءِ الْمُنِيرِ﴾

2. ఆయిషహ్ (ర) ఉల్లేఖన :- ఆమె ఇలా అన్నార్చు ఒకరాత్రి నేను ప్రవక్త (స)ను పడకపై లేకపోవటం గమనించాను. అయన్ని వెదకటానికి బయలు దేరాను. ఆయన్ను బళ్ళీ శ్మశానంలో చూసాను. నన్ను ఉద్దేశించి ప్రవక్త (స) నేను అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త ప్హింసకు గురి చేస్తారని భావిస్తున్నావా? అని అన్నారు. అప్పుడు నేను ఇలా అన్నాను. ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఇతర భార్యలవద్దకు మీరు వెళ్ళారని భావించాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు. అల్లాహ్ షాబాన్ 15వ తేదీన ప్రవచ ఆకాశం పై అవతరిస్తాడు. కల్ఫ్ వర్గం మేకల వెంట్రుకల కంటే అధికసంఖ్యలో అల్లాహ్ (త) ప్రజల్ని క్షమిస్తాడు. అని సెలవిచ్చారు.

దీన్ని ఇమామ్ బుఖారీ అసత్యమైన హదీసుగా తీర్మానించారు. అదేవిధంగా ఇమామ్

దారుఖుతునీ ఇదినమ్మదగ్గది కాదని తీర్మానించారు.

﴿إِنَّ اللَّهَ يَطَّلِعُ عَلَى النَّفْسِ مِنْ حَيْثُ تَلَوْتُمْ الْقُرْآنَ وَإِنْ تَوَلَّوْا يَأْتِيَنَّكُمْ أَوْ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ﴾

3. అబూమూసా అష్అరీ (ర) ఉల్లేఖన :- ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు. అల్లాహ్ (త) షాబాన్ 15వ తేదీన తన దాసులను తొంగి చూస్తాడు. అవిశ్వాసిని, కవలాకారిని తప్ప మిగతా వారందరినీ క్షమించి వేస్తాడు. దీన్ని బహసీరీ అసత్య, కల్పిత హదీసుగా తీర్మానించారు.

﴿إِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ النَّفْسِ مِنْ شَعْبَانَ فَمَنْ تَلَوَهَا وَصُومَهَا نَهَارَهَا، فَإِنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِيهَا لِعَرْزِ النَّفْسِ إِلَى سَمَاءِ الدُّنْيَا فَيَقُولُ: أَلَا مِنْ مُسْتَغْفِرٍ فَأَغْفِرَ لَهُ! أَلَا مُسْتَرْزِقٍ فَأَرْزُقْهُ، أَلَا مُبْتَلَىٍّ فَأَعَابِيهِ! أَلَا كَذَّابٌ وَكَذَّابَةٌ حَتَّى يَطَّلَعَ الْفَجْرُ﴾

4. అలీ బిన్ అబీతాలీబ్ (ర) ఉల్లేఖన :- ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు. షాబాన్ 15వ తేదీ వస్తే ఆరాత్రి జాగరణ చేయండి. వగలు ఉపవాసం పాటించండి. ఎందుకంటే ఆరోజు అల్లాహ్ (త) సూర్యాస్తమయం తరువాత ప్రవచ ఆకాశం పై అవతరించి ఇలా ఆదేశిస్తాడు. క్షమాపణ కోరేవారెవరైనా ఉన్నారా? నేను క్షమించడానికి, ఆహారం కోరేవారెవరైనా ఉన్నారా? నేను ఆహారం ప్రసాదించడానికి, ఆపదల్లో చిక్కకున్నవారెవరైనా ఉన్నారా? నేను వారిఆపదలు తొలగించడానికి, ఎవరైనా ఉన్నారా? ఎవరైనా ఉన్నారా? అని పలుకుతూ ఉంటాడు చివరికి ప్రాతఃకాలం ఉదయిస్తుంది.

దీన్ని ఇబ్నెమాజ ఉల్లేఖించారు. ఈహదీసులో ఉన్న ఇబ్నె అలీ సబ్ర హదీసులను కల్పించేవాడు. ధార్మికపండితులు దీన్ని అసత్య హదీసుగా తీర్మానించారు.

క్రిందిహదీసుల్లో :-

1. ﴿رَجَبُ شَهْرِ اللَّهِ وَشَعْبَانُ شَهْرِي وَرَمَضَانُ شَهْرُ امْتِي﴾

రజబ్ అల్లాహ్ నెల, షాబాన్ నా నెల, రమజాన్ నా అనుచరసంఘం నెల.

ఈ హదీసు ఉల్లేఖన కర్తల్లో ఒకరైన అబూబకర్ నఖ్ఖాష్ హదీసులను కల్పించే వాడు

చాలామంది ధార్మిక పండితులు దీన్ని కల్పిత హదీసుగా తీర్మానించారు.

2. **يَا غَيْبِي مَنْ صَلَّى بِمَاءِ زَكَاةٍ فِي لَيْلَةِ النَّضْبِ مِنْ ضَعْفَانِ بَقَرًا إِلَى كُلِّ زَكَاةٍ بِمَاءٍ**
الْكِتَابِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ عَشْرَ مَرَّاتٍ، يَا غَيْبِي مَا مِنْ عَبْدٍ يُصَلِّيَ عَلَيْهِ الصَّلَاتِ إِلَّا لَعَنَ اللَّهُ خُرُوجَهُ
لَهُ كُلِّ حَاجَةٍ عَلَيْهَا بَلَكُ اللَّيْلَةِ

ఓ అలీ ఎవరైతే షాబాన్ 15వ తేదీన 100 కాతులు, ప్రతి రకాతులో సూరహ్ ఫాతిహా, సూరహ్ ఇఖ్లాస్ వదిసార్లు చదువుతారో, ఓ అలీ వీటిని చదవే వారెవరూ ఉండరు. కాని వారి అవసరాలను, ప్రార్థనలను అల్లాహ్ (త) వెంటనే స్వీకరిస్తాడు.

దీన్ని ఇబ్నల్ ఖజీ కల్పిత హదీసుగా తీర్మానించారు. వీరే కాక అనేకమంది పండితులు కూడా దీన్ని కల్పిత, అసత్యహదీసుగా తీర్మానించారు.

3. **عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ نَسْتِهَا نَسْتِهَا**
أَخَذَ ثَلَاثِينَ مَرَّةً لَمْ يَخْرُجْ حَتَّى يَرَى مَفْعَدَةً مِنَ الْجَنَّةِ

షాబాన్ 15వ తేదీన 12 రకాతులు, ప్రతి రకాతులో సూరతుల్ ఇఖ్లాస్ 30 సార్లు పఠించి నమాజ్ ఆచరించిన వారు నమాజ్ ముగించక ముందే స్వర్గంలోని తన స్థానాన్ని చూసుకుంటారు. ఈ హదీసును ఇబ్నఖయ్యమ్, సుయూతీ, ఇబ్నల్ ఖజీ కల్పితంగా తీర్మానించారు.

నా మిత్రులారా! ఇటువంటి అసత్య, కల్పిత హదీసులను విశ్వసిస్తూ ఇండియలో పండుగలు, మీలాద్లు, దీపాలు, మరణించిన వారి ఆత్మలకు నైవేద్యాలు, వేడుకలు జరుపుకోవటం జరుగుతుంది. ఇది ఎంతవరకు సత్యం? ఇవన్నీ ఎలా ప్రరంభమయ్యాయి? ఎవరు ప్రారంభించారు ఎప్పుడు ప్రారంభించారు? దీన్ని గురించి ఈ క్రింద పేర్కొంటున్నాము. ఇస్లాంలో వీటికి ఉన్న స్థానం ఏమిటి? ముస్లిములు ఎవరిని అనుకరిస్తున్నారు. ప్రవక్త(స) నా లేక ఒక సామాన్య వ్యక్తినా లేకా ఇతర మతస్తులనా? అంతా తెలిసిపోతుంది.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ نَسْتِهَا نَسْتِهَا

మేము దానిని ఎంతోమేలైన, అత్యంత శుభకరమైన రాత్రిలో అవతరింపజేసాము. మేము ప్రజలను హెచ్చరించ గోరుతున్నాము. ఈ రాత్రిలోనే ప్రతి విషయానికి సంబంధించిన నిర్ణయాలు తీసుకోబడతాయి.

షబ్ బరాత్ పండుగ ప్రారంభం :- ఇక్రమ వ్యాఖ్యానంలో ఈ రాత్రి అంటే షాబాన్ 15వ రాత్రి అని ఉంది. ఇందులో సంవత్సరానికి సంబంధించిన నిర్ణయాలన్ని తీసుకోబడుతాయి. మరణించేవారి, బ్రతకవలసినవారి చివరికి హాజ్ చేసే వారి పేర్లు కూడా వ్రాయబడతాయి ఇప్పుడు అందులో హెచ్చితగ్గులు ఎంత మాత్రం సాధ్యం కావు.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ نَسْتِهَا نَسْتِهَا

అయితే ధార్మిక పండితుల వద్ద లైలతుల్ ఖద్ర్ అంటే షబ్ బరాత్ కాదు. మరోచోట ఖుర్ఆన్ అవతరించ బడిన నెల రమజాన్ నెల అని పేర్కొనడం జరిగింది మరోచోట మేము ఖుర్ ఆన్ ను షబ్ బరాత్ లో అవతరింపజేసాము అని ఉంది. అయినా దీన్ని ప్రజలు షాబాన్ 15 తేదీ రాత్రి గా భావిస్తున్నారు. దీనికి షబ్ బరాత్ అని అంటారు. ఎటువంటి ధార్మిక, దైవగ్రంథ, ఆధారాలు లేకుండా దీన్ని విశ్వసించడం, ప్రామాణిక హదీసులను, ఖుర్ఆన్ ఉపదేశాలను ఉల్లంఘించడం మహా పాపం, మహానేరం.

ధార్మిక మహా పండితులందరూ లైలతుల్ ఖద్ర్ అంటే షబ్ బరాత్ గా భావిస్తున్నారు. ఎందుకంటే ఇది షాబాన్ 15 వ రాత్రి ఎంతమాత్రం కాజాలదు. అల్లాహ్ (త) కూడా మేము దీన్ని రమజాన్ లోనే అవతరింప జేసామని సెలవిస్తున్నాడు. ఇంత గొప్పసాక్ష్యం ఉన్నప్పటికీ రమజాన్ లోని రాత్రి కాకుండా మరో రాత్రి అయిఉంటుందని భావించే వ్యక్తి అల్లాహ్ పై అసత్యాన్ని అంటగట్టాడు. అంతేకాక షాబాన్ 15వ తేదీ గురించి ఎటువంటి ప్రామాణిక హదీసు లేదు దాన్ని గురించి ఏవిధమైన ప్రత్యేకతా లేదు.

హాఫిజ్ ఇబ్నై రజబ్ వివరణ :- షాబాన్ 15వ తేదీ రాత్రి సీరియా ప్రజల్లోని

ఖాలిద్ బిన్ మాదాన్, మక్హూల్, లుఖ్మాన్ బిన్ ఆమిర్ మొదలైన వారు చాలా అధికంగా ప్రార్థనలు చేసే వారు వీరి నుండే ఇతరులు ఈ రాత్రి ప్రాముఖ్యతను, గొప్పతనాన్ని పొందారు ఈ విషయంలో ఇస్రాయీలీ ఉల్లేఖనలు కూడా అంది ఉన్నాయి. అతరువాత ఈ రాత్రి గురించి ప్రజలో విభేదాలు ఏర్పడ్డాయి. కొందరు దీని ప్రాముఖ్యతను, ప్రాధాన్యతన్ను సమ్మతించారు. మగి కొందరు తిరస్కరించారు.

సారాంశం ఏమిటంటే షాబాన్ 15వ రాత్రి మస్జిదుల్లో ప్రార్థనలు, ఆరాధనలు మొదలైన వాటి కొరకు ఏకం కావడం ఎంత మాత్రం ధర్మం కాదని ధార్మిక పండితుల అభిప్రాయం, దీన్ని గురించి సమావేశాలు సభలు ఏర్పాటు చేయడం దీనికి పండుగ రూపం ఇవ్వడం ఇవన్నీ ధర్మంలో కల్పితం అవుతుంది. కల్పితం బిద్ అత్ అవుతుంది బిద్ అత్ నరకంలోనికి తీసుకొని పోతుంది.

షాబాన్ 15వ రాత్రి గురించి ఎటువంటి ప్రామాణిక సాక్షాధారాలు లేవు అంటే కాక ప్రవక్త (స) ఈ రాత్రి లో ఆరాధించినట్లు, ప్రార్థించినట్లు జాగరణ చేసినట్లు కూడా ఎటువంటి ఆధారం లేదు. ప్రవక్త (స) చేయలేదు, ఆయన అనుచరులు చేయలేదు. ఆతరువాత తరం వారూ చేయలేదు. షాబాన్ 15వ తేదీ రాత్రిని పాటించేవారి వద్ద ఎటువంటి ప్రామాణిక సాక్షాధారాలు లేవు. అంటే ఇది ధర్మంలో కల్పితం అన్నమాట, ఖుర్ అన్, హదీసులకు కల్పితానికి ఎటువంటి సంబంధం లేదు ఖుర్ అన్ హదీసులు స్వర్గంలోనికి తీసుకోని పోతాయి. కల్పితం (బిద్ అత్) నరకంలోనికి తీసుకొని పోతుంది. దీన్ని గురించి ఒక్క ప్రామాణిక హదీసు కూడా లేదు.

షేఖ్ అబ్దుల్ అజీజ్ బిన్ బాజ్ అభిప్రాయం :- షాబాన్ 15వ రాత్రి గురించి అనేక అసత్య, బలహీనమైన హదీసులు ఉన్నాయి వాటిని అనుసరించడం ఎంతమాత్రం ధర్మ సమ్మతం కాదు. దీన్ని గురించి వచ్చిన హదీసులన్ని కల్పిత, అసత్యహదీసులు.

బుఖారీ, ముస్లిమ్ లో ఒక ప్రామాణిక హదీసు ఇలా ఉంది. అల్లాహ్ (త) ప్రతి రాత్రి చివరిజాములో ప్రాపంచిక ఆకాశం పై అవతరిస్తాడు. ఇంకా ఇలా అంటాడు. “నన్నెవరు పిలుస్తారు నేను వారి పిలుపు వినడానికి, నన్ను ఎవరు అడుగతారు నేను వారికి ప్రసాదించబానికి, ఎవరు నన్ను క్షమపణ కోరుతారు నేను వారిని క్షమించడానికి.” అంటే అల్లాహ్ (త) తన దాసులను తొంగి చూడటం వారికి ప్రసాదించటం, క్షమించటం ప్రతి రాత్రి జరుగుతూ ఉంటుంది. దీనికి ఒక ప్రత్యేక రాత్రి ఒక ప్రత్యేక దినం అవసరం లేదు.

షాబాన్ 15వ రాత్రిని పాటించే వారు, దీన్ని సమర్థించేవారు దీని పట్ల అసహ్యం

వ్యక్తంచేయని వారి వద్ద ఎటువంటి సాక్షాధారాలు లేవు. అయితే దీన్ని తిరస్కరించే, వ్యతిరేకించే, ఖండించే వారి వద్ద మాత్రం ప్రామాణికమైన ఇస్లాం చట్టం ఉంది.

(مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ كَرِهٍ)

ప్రవక్త (స) ఉపదేశం :- మా ఆదేశాల్లోని లేని దాన్ని ఆచరిస్తే అది తిరస్కరించబడుతుంది. (ముస్లిమ్) ఈ హదీసులో ప్రవక్త (స) ధర్మం విషయంలో కల్పితాలను అనుసరించవద్దని, వాటికి దూరంగా ఉండమని హెచ్చరించడం జరిగింది.

రాత్రి ఆరాధనలు ఎలా ప్రారంభమయ్యాయి:- ముఖద్దసీ ఇలా అంటున్నారు. మా ఊరు బైతుల్ ముఖద్దస్ లో “సలాతుర్రగాయిబ్” సలాతుషాబాన్ అనే మూఢాచారాలేవీ ఉండేవి కావు. సలాతుషాబాన్ అనేది మాప్రాంతంలో అన్నిటికంటే ముందు 448 హిజ్రీలో ప్రారంభమయింది. క్రమక్రమంగా ఈ కల్పిత ఆరాధన ఇస్లాంలో చోటు చేసుకుంది. ఈ విధంగా ఇది ఇస్లాం చిత్రాన్ని మార్చి వేసింది. ఈ నమాజును అస్సలాతుల్ అల్ఫి య్యతు అని అనేవారు. అంటే 100 రకాతులనమాజు, ప్రతి రకాతులో 10 సార్లు సూరే ఇఖ్లాస్ ఈ విధంగా సూరే ఇఖ్లాస్ 1000 సార్లు అయిపోతుంది.

ధార్మిక పండితులందరూ షాబాన్ 15వ చదివే ఈ నమాజును కల్పితం (బిద్ అత్) అని ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించారు. దీన్ని ప్రవక్త (స) గానీ, ఆయన అనుచరులు గానీ, ఆతరువాతి ధార్మిక పండితులు గానీ, ఇమాము అబూహనీఫా గానీ, మాలిక్ గానీ, షాఫియాగానీ, అహ్మద్ గానీ, సౌరీగానీ మొదలైన వారు ఎవరూ దీన్ని ఆచరించలేదు అంతేకాక దీన్ని గురించి వచ్చిన వార్తలు, విశేషాలు, హదీసులు అన్నీ అసత్యాలు, కల్పితాలే.

వివేకవంతులారా! పై వివరాల ద్వారా షాబాన్ 15 వ రాత్రి గురించి అనేక వాస్తవాలు మనకు తెలిపి పోయాయి. భారత్ పాకిస్తాన్ లలో ప్రజలు ప్రతి సంవత్సరం ప్రత్యేక భక్తి శ్రద్ధలతో జరుపుకుంటారు. సూర్యాస్తమయానికి ముందే మస్జిదుల్లో చేరడం ప్రారంభిస్తారు. వీరిలో చాలా మంది ఫర్జ్ నమాజు చదవని వారు కూడా ఉంటారు వీరు ఫర్జ్ నమాజ్ కంటే ఈ రాత్రికే అధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తారు. ఈ రాత్రి ఆరాధనల వల్ల తాము

చేసిన పాపాలన్ని సమసిపోతాయని భావిస్తారు. వారి సమస్యలు, కష్టాలు, వ్యాపారాలు అభివృద్ధి చెందుతాయని భావిస్తారు.

మిత్రులారా! ఇప్పుడు మేము ఈ మూఢాచారాలను, బిద్ అతీలను కల్పిత క్రియలను సంక్షిప్తంగా పేర్కొంటున్నాము. మన ముస్లిమ్ సోదరులు వీటిని ధర్మకార్యాలుగా భావించి ఆచరిస్తున్నారు. వీటికి పుణ్యం లభించడానికి బదులు వీటిని త్రిప్పి కోట్లటం జరుగుతుంది. అంటే పుణ్యం లభించకపోగా పాపం చుట్టుకొని దైవాగ్రహానికి గురవుతారు.

1. షబైబరాఅత్ను వండుగా భావించి నూతన వస్త్రాలకు, ఇంటి అలంకరణకు డబ్బును విచ్చలవిడిగా ఖర్చు చేస్తారు. తమ సంపాదనను వృధాచేస్తారు. వీటికి ఇస్లామ్ కి ఎటువంటి సంబంధమూ లేదు. వృధాచేస్తున్న ఈధనాన్ని ధార్మిక సత్కార్యల్లో ఖర్చు చేయడం సాధ్యం కాదా?

2. తమ కుటుంబానికి సంబంధించిన మృతుల కొరకు వారి ఇష్టమైన వంటకాలు, తిన బండారాలు, మిఠాయిలు, హల్వాలు, ఇతర పదార్థాలను సమర్పించటం ఇంట్లో ప్రత్యేక స్థానాల్లో ఉంచటం, వారి ఆత్మలు వచ్చి వాటిని తింటాయని భావించటం, ఈ మూఢనమ్మకాలు, ఆచారాలు అతి భయంకరమైనవి, హద్దులేనివి. ఎందుకంటే మంచి ఆత్మలు ఇల్లియ్యూన్ లో, చెడ్డ ఆత్మలు సిజ్జీన్ లో ఉంటాయి. అవి వాటి హద్దులను దాటి ఖూలోకానికి రావటం దైవత్వానికి చాలెండ్ చేయడం కాదా? లేక ఇల్లియ్యూన్, సిజ్జీన్ లలో నియుక్తులై ఉన్న దైవదూతలను ఆత్మలు అధిగమించగలవా? ఎంతమాత్రం కాదు.

3. ఇళ్ళల్లో, ఇళ్ళపై, గృహాల్లో, మస్జిదుల్లో, చెట్లపై, శ్మశానాల్లో దీపాలు వెలిగించటం, దీపాలతో అలంకరించటం, టపాకాయలు కాల్చటం, ప్రదర్శించటం, రాత్రంతా ఆటపాటల్లో, వినోదాల్లో, బాలాకానీల్లో జాగరణ చేయటం, ఇవన్నీ ముస్లిమ్ తరుల, గ్రంథ ప్రజల వండుగల్గా లేవు? ఇస్లాం వీటికి ఎంత మాత్రం అనుమతించదు.

4. ప్రజలు మస్జిదుల్లో చేరి 100 రకాతులు పైన పేర్కొన్న విధంగా ఆచరించటం, షబైబరాత్ పేరుతో సభలను ఏర్పాటు చేయటం, నిర్వహించటం, మొగటి సారి అధిక

జీవితాన్ని ప్రసాదించమని, రెండవసారి కష్టాలను గట్టెక్కించమని, బీదరికం నుండి కాపాడమని వేడుకోవటం, ప్రార్థించటం మొదలైనవన్నీ స్వయం కల్పిత ఆచారాలు, ముఢాచారాలు. ఇస్లాం వీటికి ఎంత మాత్రం అనుమతి ఇవ్వదు. ఈ ముఢాచారాలకు బదులు రాత్రి చివరి జాము, శుక్రవారం, రమజాన్ నెల, ప్రత్యేకంగా ఉపవాసం విరమించే సమయం, రమజాన్ చివరి దశ, అరఫాత్ దినం, ఆషూరా దినం, ఈ దుల్ సెత్త్ర ఈ దుల్ అబ్ హా రాత్రులు, మొదలైన వాటిని ప్రత్యేక ప్రార్థనల కోసం, వేడుకోలు కోసం ఇస్లాం నియమబద్ధం చేసింది. ఈ ప్రజలు మరి వీటిద్వారా లాభం పొందరెందుకు?

5. మస్జిదుల్లో గ్రూపులుగా కూర్చోవటం, ప్రతి గ్రూపుకు ఒక నామకోడిని నియమించటం, అన్ని గ్రూపుల ప్రజలు ఆతన్ని అనుసరించటం, అనేక వచనాలను మధారమైన స్వరంతో, గానంగా పఠిస్తూ ఉండటం, ఆది విన్న వారికి పాటలు పాడుతూ ఉన్నట్లు, ఇస్లాం ధర్మాన్ని అవుతుందా? ధార్మిక పద్ధతి అవుతుందా? ఎంతమాత్రం కాదు.

6. ఈ రాత్రి స్త్రీలు ఆకర్షణీయమైన వస్త్రాలు ధరించి, అలంకరించుకొని సమాధులను దర్శించడానికి వెళ్తారు. ఇటువాస్తవం ఏమిటంటే ఇస్లాం స్త్రీలు సమాధులను దర్శించడాన్ని నిషేధించింది. ఒక్కోసారి స్త్రీలు అద్దనగ్గు వస్త్రాలు ధరించి విచ్చలవిడిగా పురుషుల ముందు తమ అందచందాలను ప్రదర్శించటం జరుగుతుంది. ఆసమయంలో భర్తల, తండ్రుల, సోదరుల హిరషం ఎక్కడికి పోతుందో ఆ భగవంతుడికే తెలియాలి.

7. కొందరు మృతుని తలవద్ద ఒక కర్రను పాతిపెట్టి, ఆ కర్రకు దుస్తులు తొడిగిస్తారు. ఒక వేళ ఆమృతుడు పుణ్యాత్ముడైతే ఆతని ముందు తను కష్టాలను విన్నవించుకుంటారు. ఆపదలు, కష్టాలు దూరం చేయమని ప్రార్థిస్తారు. ఒకవేళ మృతుడు దగ్గరి బంధువు అయితే ఆతనితో మాట్లాడుతారు. ఆతను మరణించిన తరువాత విషయాలను గురించి ఆతనికి తెలుపుతారు. ఒక వేళ మృతుడు భర్తలేక భార్య అయితే అక్కడ కూర్చోని ఏడుస్తారు. ఆతని లేక ఆమె పట్ల తమ మనసులో ఉన్న ప్రేమను వలక పోస్తారు. విచారాన్ని వ్యక్తం చేస్తారు. వీరి ఈ మాటలు మృతులు వింటాయా? ఒకవేళ వాళ్ళు వింటే మరి వాళ్ళు మృతులెలా అవుతారు?

8. మూర్ఖులు ఇటువంటి మూఢాచారాలద్వారా, మూఢవిశ్వాసాల ద్వారా షబెబరాత్ లోని, మస్జిదుల్లో ప్రార్థనలు చేసి దైవసాన్నిహిత్యాన్ని పొందటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. మూఢనమ్మకాలద్వారా మూఢవిశ్వాసాల ద్వారా, మూఢాచారాల ద్వారా అల్లాహ్ సాన్నిహిత్యాన్ని పొందగలమా? ఎంతమాత్రం ఇది సాధ్యం కాని పని అల్లాహ్ ఆదేశాల ద్వారా, ప్రవక్త (స) సాంప్రదాయాల ద్వారా మనం తప్పకుండా దైవసాన్నిహిత్యాన్ని పొందగలం. ఇది చాలా సులభసాధ్యం.

చివరగా ప్రవక్త (స) ఉపదేశాన్ని పేర్కొంటూ

﴿مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ مِنْكُمْ فَهُوَ لَهُ﴾

మా సాంప్రదాయానికి వ్యతిరేకంగా చేసిన కర్మ తిరస్కరించబడుతుంది. (ముస్లిమ్)
నిర్మలమైన మనస్సుతో అల్లాహ్ ను రుజుమార్గం చూపమని ప్రార్థిస్తే దేవుడు తప్పకుండా ఈ మూఢాచారాలకు, మూఢనమ్మకాలకు దూరంచేసి రుజుమార్గం ప్రసాదిస్తాడు. వశ్చాత్తావ వడి ఇంకెప్పుడు వీటి జోలికి పోనని ధృఢ సంకల్పం కలిగి ఉంటే అల్లాహ్ క్రింతం చేసిన పాపాలను క్షమించి పరిశుద్ధపరుస్తాడు. అల్లాహ్ (త) మనందరిని వీటి నుండి కాపాడుగాక!

*****

MOHAMMED ZAKIR OOMERI

0091-9866752878

- * **Telugu Speaker**
- * **Religious Teacher**
- * **Urdu-Telugu Translator**